

**Teksten nedenfor er hentet fra St.prp. nr. 118 (1991-92).
Verneplan IV for vassdrag.**

Objekt 139/4 Sanddøla

Fylke: Nord-Trøndelag
Kommuner: Grong, Snåsa, Namskogan, Røyrvik, Lierne
Nedbørfelt: 1582 km²
Kraftpotensial: 810 GWh
Samlet plankategori: III

Kontaktutvalget viser til områdets egnethet som type- og referanseobjekt og til de store natur- og kulturverdiene samt friluftinteressene. Utvalget vil også peke på de store reindriftsinteressene som særlig knytter seg til Lurudalen som vår- og kalvingsland. Med unntak av Kielland, som viser til de meget store kraftinteressene i området, foreslår utvalget at objektet tas med i verneplanen.

Norges vassdrags- og energiverk viser til at et magasin i Lurudalen vil skape betydelige problemer for reindriften i området og de konsekvenser en neddemming av store arealer vil ha. Slike store inngrep er lite ønskelig nær grensen til Gressåmoen nasjonalpark. NVE har også lagt betydelig vekt på de verdier som er knyttet til innsjøene i Lierne og de negative følger en eventuell senkning vil få for områdene omkring. NVE mener Sanddøla bør vernes til tross for vesentlige kraftinteresser, idet det legges avgjørende vekt på at vassdraget er egnet som type- og referansevassdrag, at det har store natur-, kultur- og friluftslivsinteresser, at det er knyttet store reindriftsinteresser til området, at det er et stort vassdrag og at det ikke er tidligere vernede vassdrag innen regionen.

Lierne kommune tilrår med 13 mot 8 stemmer at Sanddøla ikke tas med i verneplanen.

Grong kommune ønsker at vassdraget skal behandles etter Samlet plan, og der plasseres i kategori II.

Overhalla kommune henstiller om at Sanddøla blir vernet.

Snåsa kommune mener at Sanddøla bør plasseres i Samlet plan i henhold til tidligere vurderinger.

Reindriftskontoret i Nord-Trøndelag foreslår at vassdraget gis varig vern.

Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk viser til at Sanddøla/Luru er det største utbyggingspotensialet i fylket samtidig som prosjektet har en tilfredsstillende økonomisk avkastning. En viser også til at det i en usikker energipolitisk situasjon er viktig at en ikke foretar en for omfattende verving av vassdraget. NTE gir ikke sin tilslutning til flertallsinnstillingen om vern.

Samarbeidsrådet for Naturvernsaker ser det som positivt at NVE har gått inn for vern av Sanddøla.

Direktoratet for naturforvaltning mener Sanddøla med Luru bør gis varig vern. En utbygging av Sanddøla vil i det alt vesentlige ødelegge muligheten for lakseproduksjon. Vassdraget har store faglige kvaliteter, og er i tillegg svært viktig for reindriften. Lurugreinen omfattes av foreslått nasjonalpark. Ved en eventuell prioritering bør Sanddøla/Luru prioriteres foran Verdalsvassdraget.

Statens forurensingsstilsyn peker på at det i Sanddølas nedbørfelt er store interesser knyttet til vannforsyning. På grunn av mulig økt forurensingsvirkning på innsjøene i Lierne ved regulering av disse, vil SFT anse det sterkt ønskelig at disse unntas fra regulering.

Riksantikvaren støtter flertallet i kontaktutvalget som går inn for vern av Sanddøla. Her er vesentlige kulturminneverdier knyttet både til norsk og samisk kultur, mange av dem er nært knyttet til vassdraget.

Statens naturforvaltningsråd viser til at Sanddøla berører Hartkjølen og Verdal-Lierne i nasjonalparkplanen. Da det ikke tidligere er vernet vassdrag i denne regionen og Sanddøla delvis ligger innenfor verneverdige områder, støtter Rådet kontaktutvalgets flertall og går inn for varig vern.

Fylkesmannen viser til det store energipotensialet, og vil avvende vern inntil det er avklart om det finnes utbyggingsløsninger med mindre negative konsekvenser.

Fylkeskommunen gir ikke utvalgets flertallsinnstilling sin tilslutning, og forutsetter at Sanddøla blir stående i Samla plan.

Landbruksdepartementet viser til at et magasin i Lurudalen og andre inngrep vil skape betydelige problemer for reindriften. Slike store inngrep er dessuten uheldig i nærheten av Gressåmoen nasjonalpark. Ut ifra de store reindriftsinteressene samt friluftinteressene støtter landbruksdepartementet flertallsforslaget fra kontaktutvalget om vern av Sanddøla.

Olje- og energidepartementet viser til at kraftutbyggingsplanleggingen i Sanddøla/Luru har vært gjennom to rullinger i Samlet plan uten at man har kommet frem til mindre konfliktfylte planløsninger. Samtidig er verneverdiene for alle fagfeltene store. I en totalvurdering med tanke på vern av vassdrag i denne regionen vil departementet derfor prioritere vern av Sanddøla/Luru og på den måten få en avklaring på utbyggingsspørsmålet nå i forbindelse med verneplanen. Departementet tilrår at Sanddøla tas med i verneplanen.